

[Dohrmann]

For at gøre en lang tale kort – vi har jo haft denne sag til behandling én gang – vil jeg gerne sige specielt til de to grønlandske folketingsmedlemmer, at det har været en meget positiv oplevelse at sidde i en kommission, hvor vi kunne være uenige, og hvor vi bramfrit kunne sige alt til hinanden, uden at vi af den grund er blevet uvenner bagefter. Der er bare én ting, man skal være klar over i Grønland: når vi går ind i sådan en kommission, når vi deltager i lovgivningsarbejdet her på Christiansborg, så mener vi, vi har et ansvar ikke bare for danskerne, men over for hele den danske befolkning, hvortil jeg også regner grønlænderne. Derfor er der ingen, der må tro på, hvad der har været fremført i den ensidige grønlandske presse. Det vil jeg tillade mig at sige, fordi den grønlandske presse efter min mening er noget af det mest ensidige, vi har. Man slår det temmelig stort op, hvad tilhængerne af hjemmestyret mener. Kommer der nogle andre meninger, så kan man ikke få det optaget. Det har ikke ret meget med pressefrihed at gøre i hvert fald.

Jeg vil gerne gentage noget af det, jeg har sagt tidligere. Det er helt rigtigt, som det er fremført, at ifølge grundloven har de to grønlandske folketingsmedlemmer – og det gælder for så vidt også de færøske folketingsmedlemmer – både ret og pligt til at stemme efter bedste overbevisning her i folketinget, men jeg tror, den danske offentlighed vil få meget svært ved at forstå, at de fire personer – det kan være enkelte af dem eller dem alle sammen – gang efter gang skal være med til at sikre det flertal, som gør, at danske borgere belemres med både det ene og det andet. Det gælder momsforhøjelsen, det gælder værdistigningsafgiften, det gælder de kommende skatteforhøjelser. Jeg har sagt, at det er deres fulde ret i dag, men jeg tror, den danske offentlighed vil få svært ved fortsat at forstå, at det er rimeligt, at man overlader en lang række beføjelser til grønlænderne, mens det, hver eneste gang danskerne skal belemres med et eller andet, sker på grundlag af de færøske og grønlandske medlemmers stemmer. Det vil jeg bede om at de fire medlemmer nøje gennemtænker, for jeg tror, det vil slå noget af det gode forhold i stykker, som findes i dag.

Fogh Rasmussen (V):

Det er et større lovkompleks, vi her har til behandling. Bortset fra forslaget om afholdelse af en folkeafstemning om indførelse af hjemmestyre er der imidlertid tale om gennemførelse af de lovforslag, der var til første behandling i sidste samling. Jeg kan derfor henvise til de bemærkninger, som hr. Brøndlund Nielsen fremsatte på venstres vegne ved førstebehandlingen den 24. maj, og her indskrænke mig til nogle få principielle bemærkninger.

Efter venstres opfattelse er det rigtigt at indføre et hjemmestyre i Grønland. De foreliggende lovforslag er et resultat af 2 ½ års kommissionsarbejde og støttes af et bredt flertal af såvel grønlandske som danske politikere.

Den foreslåede hjemmestyreordning ligner i princippet den færøske. Erfaringerne med det færøske hjemmestyre har været særdeles positive. Vi er overbevist om, at indførelsen af et grønlandsk hjemmestyre vil have samme positive virkning for det grønlandske samfund.

For venstre er det væsentligt, at hjemmestyret kan indføres inden for rammerne af rigsenheden. Det er klart, at der hermed er lagt visse grænser for hjemmestyrets kompetence. Grundloven gælder for Grønland, og f. eks. udenrigs-, sikkerheds- og valutapolitik vil ikke kunne overføres til hjemmestyret. Men det væsentlige er, at de sagsområder, der alene vedrører Grønland, vil overgå til hjemmestyret og dermed i første række blive den grønlandske befolknings eget ansvar.

I folketinget må vi gøre os klart, at sådan som den grønlandske økonomi er bygget op, vil der fortsat være behov for kapitaloverførsler fra Danmark til Grønland; ellers får hjemmestyret ikke et reelt indhold.

I hjemmestyrekommissionen er det aftalt, at en overgang af sagsområder kan ske dels således, at hjemmestyret selv overtager finansieringen af det pågældende område, dels således, at der i forbindelse med områdets overgang ydes et statstilskud til hjemmestyre, principielt svarende til statens besparelse ved områdets overgang.

Men jeg vil understrege, at det for venstre er væsentligt, at der efterhånden udvikles et selv bærende erhvervsliv på Grønland. Uden et erhvervsliv, der kan skaffe stigende eksportindtægter, vil Grønland fortsat have en tilskudsøkonomi og dermed være berøvet